

АСОЦІАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ
ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Економіка і Управління

4 (76) / 2017

Журнал засновано у листопаді 1998 р.

Виходить щокварталу

- **НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЕКОНОМІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ПРОГРАМИ**
- **ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ**
- **ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ**
- **МЕНЕДЖМЕНТ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**
- **ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ І КРЕДИТ**
- **СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ**
- **ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА УПРАВЛІННІ**
- **ЕКОНОМІКА ОСВІТИ**
- **ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ**
- **В ЄДИНому ОСВІТЯНСЬКОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ**
- **СВІТОВИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ**
- **З ЕКОНОМІЧНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**
- **ВІСТІ З АСОЦІАЦІЇ**
- **НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ**

Київ 2017

УДК: 330:65

ЕКОНОМІКА І УПРАВЛІННЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

№ 4 (76), 2017 рік

Засновники:

Асоціація навчальних закладів України приватної форми власності,
Європейський університет

Свідоцтво про державну реєстрацію: КВ № 21814-11714 ПР від 21.12.2015 року

**Публікації в журналі зараховуються як фахові в галузі економічних наук
відповідно до додатку 12 до наказу Міністерства освіти і науки України
від 16.05.2016 №515.**

*Друкується за рішенням Вченого ради Європейського університету
(№ 8 від 26 грудня 2017 року), координаційної ради
Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності
(№ 5 від 15 грудня 2017 року)*

**Голова редколегії, керівник проекту
журналу «Економіка і управління» – І.І. Тимошенко
Головний редактор – І.С. Грозний**

Редакційна колегія:

І.І. Павленко – заст. головного редактора,
Н.С. Прокопенко – заст. головного редактора,
З.І. Тимошенко – заст. головного редактора,
Є.В. Навродська – відповідальний секретар,
Н.В. Васюткіна, Л.І. Воротіна, О.В. Гриєківська, Р.М. Гуйвер (*Robert M. Guyver*),
І. Кабелкова (*I. Cabelkova*), І.М. Крейдич, О.М. Кузьмак, В.А. Лахно, В.П. Малюков, В.М. Мельник,
С.А. Навроцький, Р. Ребилас (*R. Rebilas*), Л.В. Романова, О.О. Романовський,
В. Стрілковський (*B. Strielkowski*), А.О. Тимошенко, В.О. Шпильєва,
К. Щепанська-Вощина (*K. Szczepanska-Woszczyna*), Л.А. Янковська

УСІ ПРАВА ЗАСТЕРЕЖЕНИ

За достовірність фактичних даних, цитат, власних імен,

географічних назв тощо відповідають автори публікацій.

Статті англійською мовою друкуються в авторській редакції
та рекомендовані рецензентами.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Передруки і переклади дозволяються лише за згоди автора та видавця.

Відповідальна за випуск Є.В. Навродська
Комп'ютерний набір, верстка
та дизайн обкладинки Н.М. Іванченко

**Підписано до друку 2017 р. Формат 70x108^{1/16}. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 12,5. Обл.-вид. арк. 9,55. Тираж 200 прим. Зам. № .**

Адреса редакції: 03115, Київ, бульв. Акад. Вернадського, 16 В
Тел.: (044) 452-76-55; e-mail: assoc@kyiv.e-u.in.ua, www.assoc.e-u.in.ua

Підготовлено у видавництві та
надруковано на поліграфкомбінаті Європейського університету
Адреса: 03115, Київ, вул. Депутатська, 15/17.
Тел.: (044) 503-33-96

© Економіка і управління, 2017

ЗМІСТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЕКОНОМІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ПРОГРАМИ

Eaton G.V., Protsun N.M.

Business angels' modus operandi

Фімляр С.В., Безуглій Д.В.

Концептуальні основи розвитку економічних систем

Хрупович С.Є., Мариненко Н.Ю.

Використання теорії ігор при вивченні суспільно-економічної поведінки української молоді

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Ащеулова О.М.

Шляхи поліпшення операційних показників вугледобувних підприємств як об'єкта формування внутрішніх економічних резервів

Нагорна І.І.

Самоорганізація стійкої економічної системи підприємства

Кузьмак О.І., Кузьмак О.М.

Удосконалення інформаційного забезпечення системи управління комунального сервісно-виробничого обслуговування промислових підприємств в контексті євроінтеграції

Ліндушкевич Н.В., Саріна Ю.С.

Самоліквідація підприємства: документальне оформлення та нюанси обліку

Tarasova H., Hroznyi I.

Economic security management of the industrial enterprise in the terms of crisis.....

Катъкарова-Литвин І.В.

Макроекономічні проблеми розвитку промисловості України

Шостаковська А.В., Безчасний О.У., Жовковська Т.Т.

Оцінка стану управління розвитком українських промислових підприємств

Гончар В.В.

Потенціал та внутрішні економічні резерви державних збиткових вугледобувних підприємств

МЕНЕДЖМЕНТ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Русінова О.С.

Моделі управління забезпеченням розвитку промислових підприємств

Тарасенко Д.Л.

Формування соціальних складових політики сталого розвитку:
досвід Канади

Лаврова О.О., Коваль О.С.

Інтегрований облік як інструмент управління.

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ І КРЕДИТ

<i>Гривківська О.В., Поліщук Н.В.</i> , Іпотечне кредитування: обґрунтування доцільності використання
<i>Фімляр С.В., Почтарь А.О.</i> Методи фінансового планування як підстава для прийняття управлінських рішень
<i>Мазуров С.А.</i> Інвестиційні умови створення високопродуктивних робочих місць в промисловості
<i>Чабан Г.М.</i> Актуальні питання використання системного підходу при дослідженні систем управління фінансовими ризиками

ЕКОНОМІКА ОСВІТИ

<i>Міронова В.Л., Пирог М.В.</i> AGILE методологія в освіті як основний інструмент побудови сучасних освітніх дисциплін вищої школи
<i>Палеха Ю.І.</i> Рейтинг наукових публікацій українських вчених в міжнародному науково-інформаційному просторі

ІНФОРМАЦІЯ

Наші автори	140
-------------------	-----

При цьому державний вплив має бути спрямованим не на блокування ринкового механізму, а на посилення його позитивного впливу.

Висновки. Сучасне розвинуте ринкове господарство представлене різноманіттям моделей, які мають суттєві розбіжності. Однак, незважаючи на ці розбіжності кожна країна змогла на базі власної моделі знайти свій шлях до національного успіху. Фактором, який зумовив конкретну будову кожної з моделей, виступає комплекс національних специфічних характеристик: стан виробничого потенціалу, можливість забезпечення матеріальних передумов економічної безпеки, національний менталітет і ціннісні орієнтації. Отже, не представляється можливим розробити універсальну схему економічної системи, яка була б застосовуваної при будь-яких умовах. У той же час порівняльний аналіз моделей дає основу для розробки методології формування державної економічної політики в залежності від соціально-економічної системи. Практика функціонування моделей ринкової економіки передбачає складне переплетення різноманітних заходів економічної стратегії і тактики, серед яких можна виділити блоки грошово-фінансової, бюджетної, структурної та соціальної політики.

1. Джорджи Ходжсон. Экономическая теория и институты. Манифест современной институциональной экономической теории. — М.: Изд. «Дело» 2013. — 365 с.; 2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник. — К.: Вища школа, 2015. — 471 с.; 3. Ивлева Г. Трансформация экономической системы: обзор концепций и контуры общей теории // Общество и экономика, 2015, № 10. — С. 3–40; 4. История экономических учений: Учебн. пос. / Под ред. В. Автономова, О. Ананьина, Н. Малышевой. — М.: ИНФРА-М, 2016. — 438 с.; 5. Колодко Гжегож В. От шока к терапии. Политическая экономия постсоциалистических преобразований. — М.: Журнал Эксперт, 2017. — 119 с.; 6. Основи економічної теорії / за ред. С.В. Мочерного. — К.: Видав. Центр “Академія”, 2012. — 464 с.; 7. Шамхалов Ф. Государство и экономика. Власть и бизнес. — М.: Экономика, 2015. — 151 с.; 8. Эйзенштадт Ш. Новая парадигма модернизации: сравнительное изучение цивилизаций. — Хрестоматия. / Сост. Б.С. Ерасов — М., 2014. — 473 с.

УДК 518

С.Є. Хрупович, Н.Ю. Мариненко

ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ ІГОР ПРИ ВИВЧЕННІ СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті подано результати дослідження, проведених під час семінарських занять з курсу «Макро- та мікроекономіка». Авторами було використано метод експерименту і розв'язано поставлені задачі за допомогою матриці теорії ігор. Студентам було запропоновано обрати, який із варіантів розвитку суспільно-економічних відносин, на їхню думку, є найефективнішим. Із можливих комбінацій: класичної, кейнсіанської та марксистської економік, респонденти надали перевагу створенню та розвитку держави згідно постулатів Дж.М. Кейнса.

The use of economic and mathematical methods, the effectiveness of which is quite significant, is the basis for optimal management. The authors used the experimental method and solved the problems set with the help of the game theory matrix. During the experiment students were asked to choose which of the options for the development of socio-economic relations within a new state, in their opinion, is the most effective. From the proposed combinations of the classical, Keynesian, and Marxist economies, respondents preferred the creation and development of the state following the postulates of J.M. Keynes and most of the students (81%) would not change anything if from the very beginning the development of the state took place under conditions of a balanced combination of state and private ownership. From all of the above-mentioned strategies for developing a state in a modeled society, the least preference was given by the students (who mastered mostly theoretical issues of the proposed schools of economics to be chosen) to the scenario where the principle of A. Smith's self-regulation of the economy will operate. Some unexpected results found out during the experiment deal with the situation of the students' desire to develop the state's economy based on the principles of K. Marx, where public ownership for the means of production and planning are the two main features determining the essence of the future society: 37% of students would like to live in such a country and not to change anything.

Ключові слова: теорія ігор, макроекономіка, класична школа, кейнсіанська школа, марксистська школа, суспільство.

Key words: game theory, macroeconomics, classical school, Keynesian school, Marxist school, society.

Постановка проблеми. В процесі прийняття будь-якого рішення завжди можна виділити існування конфліктної ситуації. Загалом, під час вирішення поставленої задачі, покращення одних показників, які характеризують отриманий результат, відбувається за рахунок погіршення інших показників. Таким чином, ці показники конфліктують між собою, і програш для одних стає виграшною ситуацією для інших. Приклади конфліктних ситуацій можуть бути доволі різноманітними та складними, як і кожна ситуація, що виникає у практичній діяльності, або отримана під час експерименту, через вплив різноманітних екзогенних факторів. З метою забезпечення можливості застосування математичного аналізу конфліктної ситуації, необхідно абстрагуватися від факторів, які є другорядними, тобто, побудувати модель такої ситуації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням історії розвитку теорії ігор, її сутності, можливостям застосування в економіці та менеджменті присвячені праці зарубіжних і вітчизняних вчених, зокрема, Л. Барановської, М. Бартіша, Л. Гладкової, С. Денисюк, І. Дудзяного, С. Злепка, О. Ігнатенка, В. Корнієнка, Т. Маляренко, Т. Милованова, Ю. Мокіної, М. Наумової, В. Петрука, Л. Романа, Р. Шеремети, А. Шияна, І. Штельмаха, Р.Дж. Аумана, Ж. Бертрана, Е. Бореля, М. Гарфінкеля, Р. Зельтена, А. Курно, Ф. Кюдланда, Дж. Мак-Кінсі, О. Моргенштерна, Е. Мулена, Дж. Фон Неймана, Дж. Неша, Дж. Неша-молодшого, Г. Оуена, Е. Прескотта, А. Рапопорта, А. Рубінштейна, С. Скарпедоса, В. Сміта, Дж. Харсаньї, Х.Дж. Чарльза, Т. Шеллінга та ін.

Мета статті. Метою даної роботи є дослідження суспільно-економічної поведінки студентської молоді, яка навчається на економічних спеціальностях, за допомогою використання теорії ігор.

Виклад основного матеріалу дослідження. Модель будь-якої конфліктної ситуації називають грою. Теорія ігор – це математична теорія конфліктних ситуацій. Деякі вчені дотримуються думки, що теорія ігор – це розділ прикладної математики, який

досліджує моделі прийняття рішень в умовах неспівпадіння інтересів сторін (гравців) [1]. Р.Дж. Ауман запропонував доволі лаконічне твердження відносно того, що: “Теорія ігор – це теорія раціональної поведінки людей з неспівпадаючими інтересами” [2]. А.А. Шиян дає рекомендації, де застосування теорії ігор, як і застосування взагалі кожного теоретичного методу, вимагає від дослідника двох умінь та навичок: «По-перше, необхідно володіти методами та технологіями, за допомогою яких можна звести реальну задачу до теоретичної. Тобто, необхідно уміти стиснути інформацію про Реальний Світ до умов Світу Модельного, – але зробити це таким чином, щоб не втратити при цьому саме ті особливості задачі, завдяки яким і «проявляється потрібний нам ефект! По-друге, отримавши рішення, потрібно наповнити його реальним змістом. Для цього потрібно володіти технологіями зворотного переходу – від Світу Модельного до Світу Реального» [3, с. 8]. Один з найкращих економістів світу, Р. Шеремета, доцент Школи менеджменту Узтерхед при Університеті Кейс Вестерн Резерв (США), працює з нобелівським лауреатом В. Смітом і розвиває новий напрям економічної науки – «експериментальна економіка» чи «теорія ігор». У вересні 2017 року вчений відвідав із лекціями кілька українських університетів і наголосив на важливості розвитку експериментальної економіки.

У цій статті ми описемо ряд задач з прикладної економіки, де теорія ігор виступає як засіб не лише моделювання ситуацій, але й як обґрунтування шляхів для побудови механізмів оптимального управління розвитком постсоціалістичного суспільства. Теорія ігор дозволяє визначити ті технології управління моделлю держави, які нададуть найвищу ефективність в досягненні мети, з точки зору сьогоднішніх студентів, які навчаються на першому курсі факультету економіки та менеджменту. Доволі часто в експериментальній економіці необхідно переформатовувати теоретико-ігрову задачу з тією метою, щоб новий її результат задовольнив заданим умовам. З цієї причини підібрано такі економічні та управлінські задачі, при вирішенні яких і виникає потреба в тому, щоб змінити умови теоретико-ігрової моделі. Критично важливе значення при цьому має розробка технологій здійснення тих умов, за яких нова теоретико-ігрова модель може бути застосована до об'єкту дослідження [3, с. 70].

Результати цієї статті базуються на власних експериментах авторів дослідження, отриманими в процесі викладання дисципліни «Макро-та мікроекономіка» студентам економічних спеціальностей першого курсу Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Отже, студентам під час розгляду матеріалу першої лекції «Макроекономіка як наука», було теоретично охарактеризовано положення найважливіших макроекономічних шкіл, або філософій макроекономіки: класичної, кейнсіанської та марксистської. Основна увага лектора була зосереджена на таких характеристиках вище означених течій в економіці [4]:

– класична школа, яку ще називають лібералізмом, тлумачить наступне: ефективною є лише приватна власність, згідно з учением Адама Сміта ринкова економіка здатна до саморегулювання, в основі якого лежить особистий інтерес, пов'язаний з прагненням отримати прибуток;

– засновник кейнсіанської школи Джон Мейнард Кейнс висунув тезу про те, що ринкова економіка – ще не благо для країни, для усунення неповної зайнятості потрібне державне втручання; Кейнс виходив з того, що приватна власність є висо-

коєфективною, водночас і державна власність ефективна, надавав перевагу змішаній економіці;

— марксистська концепція, яку заснував Карл Маркс, наводить аргументи того, що ринкова економіка є марнотратною та експлуататорською, прямує до загибелі, у відповідності до ідей марксистів усі люди повинні мати одинаковий рівень споживання незалежно від їх здібностей.

Крім того, студенти при підготовці до семінарського заняття, повинні були самостійно вивчити за допомогою різноманітних інформаційних джерел відмінності між цими економічними школами. Слухачі курсу здійснили ґрунтовний пошук і самі зробили власні висновки відносно того, що на думку К. Маркса, нове суспільство не має відкидати досягнення капіталізму, а ґрунтуючись на них. Соціалістичне суспільство повинне скасувати приватну власність на засоби виробництва, однак зберегти велиki промислові об'єкти, створені при капіталізмі, або повністю скористатися з їхніх високих потужностей. Навіть більше, марксисти вважають, що управління суспільством при соціалізмі має бути де в чому схожим на управління комерційною фірмою: економічну діяльність суспільства потрібно планувати з єдиного центру, як це робиться на фірмах, тобто через централізоване планування [5, с. 56].

Сьогодні в Україні у вищих навчальних закладах на першому курсі навчаються студенти, більшість з яких народилися у 2000 році. За період з 1991 по 2017 роки українська економіка зазнала значних трансформацій: перехід від постсоціалістичного суспільства до ринкової економіки. Про реалії та особливості такого переходу написано значну кількість наукових статей, переваги ринкової економіки висвітлені у багатьох дисертаціях здобувачів наукових ступенів в Україні. Але чи достатньо суспільство проінформоване про переваги ринкової економіки, її позитивні і негативні сторони? Учнівська молодь в Україні доволі часто бере участь та виграє у програмі культурних обмінів FLEX, навчаючись один рік у школах США тощо. Студенти хочуть навчатися, подорожувати і працювати за різноманітними програмами у країнах Європейського Союзу та Північної Америки. Але чи хочуть вони, щоб ринкова економіка працювала ефективно з усіма її принципами і законами в Україні?

Для кращого розуміння цієї проблеми на семінарському занятті з дисципліни «Макро- та мікроекономіка» студентам було запропоновано взяти участь у грексперименті.

Опис гри. Теоретико-ігрова модель побудована в нормальній формі, учасниками якої є викладачі та студенти першого курсу навчання. Стратегіями гравців є їхнє різне відношення до ефективності функціонування класичної, кейнсіанської та марксистської економічних шкіл. Експеримент проводився у чотирьох групах у різний час протягом двох днів. У кожній групі виділено дві підгрупи для змагань. Ім поставлено наступну задачу, которую вони повинні описати та вирішити протягом 30 хвилин аудиторного часу, а пізніше подати до захисту свої аргументи: «2050 рік. Вам відомі всі новітні технології, які на той час існують на Землі. Ваша команда здійснюватиме керівництво новоствореною державою N. Ви можете взяти із собою всі сучасні пристлади і знання. Для побудови суспільного ладу у цій країні Ви можете використовувати принципи однієї із трьох теорій: класичної, кейнсіанської або марксистської. Яку із моделей Ви оберете для побудови суспільного ладу в державі N?».

Прогнозуючи соціально-економічні явища із використанням апарату теорії ігор, головним етапом є постановка задачі. Саме на етапі доведення реальної ситуації до теоретико-ігрової моделі й можуть виникати ті ефекти, які, у залишковому підсумку, і визначають правомірність рішення.

Стратегіями студентів є їхнє різне відношення до трьох наведених економічних шкіл. Матриці виграшів будуть формуватися на основі порядкової переваги на множини результатів. Гра є статистичною, тому що всі студенти мають однакову інформацію щодо переваг і недоліків кожної із економічних шкіл, а ходи студентів спостерігаються викладачами. Три можливі стратегії розвитку суспільства за постулатами А. Сміта, Дж.М. Кейнса та К. Маркса не є зовсім схожими, адже ми описуємо найефективніші, з точки зору української молоді, закономірності поведінки гравців. Задамо матрицю виграшів для двох гравців, які сформувалися у кожній навчальній групі (табл.1).

Таблиця 1

Типовий розподіл виграшів у грі «Вибір найкращої стратегії розвитку країни»

СТУДЕНТИ (100 осіб)		Класична теорія (Кл)	Кейнсіанська теорія (К)	Марксистська теорія (М)
	Класична теорія (Кл)	0,1 Кл Кл	0 ККл	0,22 МКл
	Кейнсіанська теорія (К)	0,55 КлК	0,81 КК	0,41 МК
	Марксистська теорія (М)	0,35 КлМ	0,19 КМ	0,37 ММ

Щодо наведеної у таблиці 1 шкали, відзначимо, що для авторів експерименту цікавою є лише впорядкованість чисел, а не порівняння між собою їх реальних числових величин. Наведений запис умов поставленої у грі задачі, означає, що, в умовах формування нового суспільного устрою, можливі наступні 9 варіантів розвитку подій:

1) КлКл – якщо б в державі N перша група студентів створила суспільний лад за теорією класичної школи, то лише 10% студентів із другої групи будуть і надалі розвивати цю теорію і будувати економіку за законами А. Сміта;

2) КлК – 55% опитаних студентів замінять класичну теорію на кейнсіанську, і будуть будувати економіку із сильним впливом держави поряд із функціонуванням приватної власності;

3) КлМ – 35% опитаних студентів бажають замінити устрій, який склався в умовах класичної економіки, на марксистську економіку;

4) ККл – жоден із студентів в опитаних групах при побудові нової уявної держави не виявив бажання переходу із змішаної економіки за принципами Дж.М. Кейнса на економіку, яка базується на принципах «невидимої руки» А. Сміта;

5) КК – 81 % студентів нічого б не змінювали, якщо би був організований устрій за законами, які описав у “Загальній теорії зайнятості, процента і грошей” Дж.М. Кейнс;

6) КМ – лише 19 % студентів захотіли би повернутися із економіки за кейнсіанськими принципами в марксистську економіку;

7) МКл – 22% опитаних респондентів у групах, які брали участь у експериментальній грі, вважають, що класична економіка повинна замінити марксистський устрій у суспільстві;

8) МК – 41% студентів надають перевагу кейнсіанській теорії, яка замінить марксистську економіку;

9) ММ – 37% із тих студентів, які би будували нову державу у майбутньому, хотіли б робити це згідно принципів марксизму.

Алгоритм розв’язання цієї задачі виглядає наступним чином. Кожна група студентів була розділена на дві підгрупи. Якщо перша підгрупа студентського класу наводила аргументи на користь побудови суспільства спочатку за кейнсіанським, класичним чи марксистським устроєм, то друга група повинна була навести аргументи, щоб приєднатися до них і вже разом будувати омріяну державу, або ж навести контраргументи, щоб переконати вибрати інший шлях розвитку. Отже, зі всіх наведених стратегій побудови держави в змодельованому суспільстві, студенти на першому занятті з макроекономіки, освоївши здебільшого лише її теоретичну сторону, найменшу перевагу віддають сценарію, де буде діяти принцип саморегулювання економіки А. Сміта. Доволі велику перевагу студенти надали розвитку суспільного устрою згідно постулатів Дж.М. Кейнса, а більшість студентів (81%) нічого б не змінювали, якби у державі все із самого початку розвивалося на умовах збалансованого поєднання державної і приватної форми власності.

Доволі неочікуваним як для викладачів, котрі ведуть курс «Макро- та мікроекономіка» у першокурсників 2017 року в Україні, яка обрала курс європейської інтеграції, було отримати результати щодо бажання студентів розвивати економіку держави за принципами К. Маркса, де суспільна власність на засоби виробництва та планування – дві основні риси, що визначатимуть сутність майбутнього суспільства: 37% студентів хотіли би жити в такій країні і нічого не змінювати.

Розв’язання грі, представленої у таблиці 1, є доволі оптимістичним. Максимальна стратегія для студентів, які народилися у вільній Україні, мріють будувати майбутнє суспільство за принципами поєднання всіх форм власності, які описав Дж.М. Кейнс, оскільки 81 % опитаних змогли зробити висновок, що такий устрій не потрібно змінювати, адже економіка буде працювати ефективно як в коротко-, так і довготерміновому періодах.

По завершенні вивчення курсу «Макро- та мікроекономіка» викладачі ще раз провели такий експеримент для того, щоб виявити, як змінилися думки студентів. Було отримано наступні результати: 11% опитаних респондентів хотіли би будувати суспільний лад, розвиваючи економічну систему відповідно до принципів марксистської школи. Думки інших опитаних розподілилися наступним чином: 13% молоді бажають жити за умов розвитку системи у відповідності до принципів А. Сміта, а 76% притримуються думки, що використання принципів кейнсіанської економіки створить основу для побудови ефективної держави.

При моделюванні ситуації, коли група людей опинилася в новоствореній державі, студентам запропоновано згадати алгоритмичний роман англійського письменника У. Холдінга «Володар мух» (англ. – «*Lord of the Flies*»), де також група дітей попала на безлюдний острів і будувала на ньому суспільство. Однак, у той час, коли був опублікований роман – у 1954 році – ще не існувало всіх новітніх технологій і благ, якими сьогодні має можливість користуватися людство. Станом на 2050 рік, який було запропоновано студентам як початок побудови ними суспільного ладу держави, вони можуть взяти із собою все, що створило людство і запропонували А. Сміт, Дж.М. Кейнс та К. Маркс. Позитивним є те, що всі напрацювання вчених студенти хочуть використати при побудові своєї нової держави.

Висновки. Наведений приклад використання теорії ігор для вирішення та обґрунтування суспільно-важливих задач має прикладний характер. Очевидно, що студенти повинні акумулювати більше знань з теорії та практики розвитку ефективних економік світу з метою встановлення для себе єдиної правильної моделі розвитку суспільства, де центром всієї демократичної системи повинна стати людина вільна, яка сама вирішує, що її виробляти, кому продавати і що робити з прибутком.

Отже, вивчення курсу «Макро- та мікроекономіка» дає змогу формувати економічне мислення та економічну культуру молодого покоління для здійснення ним ринкових трансформацій у вільній незалежній Україні, яка інтегрується у європейське суспільство.

1. Губко М.В. Теория игр в управлении организационными системами / М.В. Губко, Д.А.Новиков. – М.: ИПУ, 2005. – 138 с.; 2. Aumann R.J. Lectures on Game Theory, Underground Classics in Economics / R.J. Aumann. – Boulder : Westview Press, 1989. – 120 р.; 3. А.А. Шиян. Теорія ігор: основи та застосування в економіці та менеджменті. Навчальний посібник / А.А. Шиян. – Вінниця : ВНТУ, 2009. – 164 с.; 4. Хрупович С.Є. Макроекономіка: теорія і практика / С.Є. Хрупович, Г.В. Ціх. – Тернопіль, ТНТУ: Видавництво ТНТУ ім. І. Пулюя, 2013. – 280 с.
5. Chang, Ha-Joon. Economics: the User's Guide / Ha-Joon Chang. – Bloomsbury, 2014. – 365 р.

УДК 657.651.1

В.А. Шпильовий, В.П. Фурса, І.В. Єгорова

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

У статті обґрунтовано необхідність удосконалення формування облікової політики за Міжнародними стандартами фінансової звітності у зв'язку з прийняттям Закону України від 05.10.2017 р. № 2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Цей Закон передбачає удосконалення деяких положень бухгалтерського обліку у сфері європейської інтеграції України, прийняття яких забезпечить належне виконання Україною Угоди про асоціацію з ЄС. Перехід на ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від підприємства кардинального перегляду